

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slov. poslanci in njih delovanje.

I. V dobi parlamentarizma ima ljudstvo besedo pri postavah in v obče pri vsem, kar se tiče koristi države, toda ono nima te oblasti tako, da jo izvršuje samo, ampak stori to le po poslancih, ki jih voli v razne zборе, največ v dež. in drž. zboru. Tu pa je beseda ljudstva tebtna in to tembolj, čembolji so poslanci, ki si jih voli. Slov. poslanci so se v četrtek, dne 2. oktobra zbrali v Ljubljani ter so se tu dogovorili o vseh rečéh, ki zadevajo slov. ljudstvo in je mogoče, da pride kje katera v razpravo, naj že bo potlej v drž. zboru ali pa v katerem dež. zboru, kjer sedé slov. poslanci.

Tak zbor, zbor slov. poslancev iz vseh pokrajin, v katerih prebiva slov. ljudstvo, bil je že zdavna potreba in smo sedaj, ko se je srečno dovršil, ga tem bolj veselili, ker so se gg. poslanci zjediniли in hočejo vsi delati na to v zboru. Da se pa zborovanje vrši, kolikor mogoče, točno, za to so pripravljali gg. poslanci, kar jih biva v Ljubljani, nasvete, o katerih bi se naj pri zboru sklepalo. „Slov. Narod“ poroča o tem tako-le: Cesarski svétnik gosp. Murnik, predsednik kluba narodnih poslancev Kranjskih razpošiljal je vabila in se je odzvalo od 62 povabljenih poslancev 51, ki so se udeležili shoda, torej je bila jih velika večina. Z Goriškega pooblastili so 3 poslanci g. dr. viteza Tonklija, 6 je bilo odsotnih zaradi bolehnosti in 2 zaradi najnujnih neodložljivih opravil.

Prvi korak skupnemu organiziranemu delovanju vseh slovenskih poslancev bil je s tem storjen, in z velikim zanimanjem pozdravljali je ves slovenski narod ta prvi shod od njega izbranih zaupnih mož, poslancev svojih, nadejajoč se, da se jim posreči ustanoviti trdno podlago za složno skupno delovanje. Prvikrat so se združili v resno politično pogovarjanje vsi oni možje, katerim je razkosani narod slovenski poveril politično vodstvo, prvikrat so se videli od oka do oka, čuli od ust do ust, ne-

posredno vse eno, kar teži brate naše, posebno na nevarnih postojankah ob periferiji Slovenstva. In že v tem leži velik moraličen uspeh tega shoda, kateri bode gotovo blagodejno uplival na vse strani, ter razjasnil tudi naš politični položaj.

Splošno je mnenje, da je ta prvi sestanek slovenskih in istersko-hrvatskih poslancev le prvi korak daljnemu skupnemu delovanju in posebno nas je veselilo, da so se tega prvega sestanka udeležili tudi zastopniki hrvatskega naroda, poslanci hrvatski Poreškega deželnega zbora, kateri baš tam tako lepo kažejo slogu in skupno delovanje hrvatskega in slovenskega naroda. Nasproti zares terorističnemu pritisku italijanske stranke je baš složno postopanje hrvatskih in slovenskih poslancev v isterskem zboru tolažilni znak, da vprašanje jedinstva našega nas prošinja vse. Če pa tega jedinstva zdaj ne moremo, žal, radi obstoječih razmer poudarjati tudi drugod tako, kakor bi želeli, če ga ne moremo postaviti že sedaj v program političnega našega delovanja na polji praktične politike, kjer je treba računati z danimi faktorji, je gotova istina, da ideja jedinstva našega živi, da nam je globoko utisnena vsem v srce, kakor se to pokaže pri vsaki priliki, kjer je mogoče naglašati to idejo.

Shod otvoril je ob 10. uri zjutraj v čitalniški dvorani načelnik kluba narodnih poslancev Kranjskih g. cesarski svetnik Ivan Murnik s primernim govorom, omenil je namen shoda in pozdravljaj vse došle z željo, da bi se v vseh stvareh zjediniли. Predno se je izvolilo predsedništvo, naznanili so se došli telegrami in g. Murnik javlja, da bodo za posamezne točke odločeni poročevalci tudi ob enem zapisnikarji. Na to se je volil predsednikom g. deželni glavar dr. Poklukar, podpredsednikoma pa gg. ces. svétnik Murnik in dr. Volarič. Voljeni predsednik dr. Poklukar otvori zborovanje s primernimi besedami, naznanjajoč, da so razprave zaupne in da se želi, da bi posamezni govor-

niki ne raztezali preveč na dolgo svojih govorov.

Državni poslanec g. dr. Ferjančič poroča o prvi točki dnevnega reda, o splošnem političnem položaji. Udeleževali so se razprave poslanci iz vseh pokrajin, motreč naš skupni neugodni položaj, ter so se zjediniili na naslednjo resolucijo:

„Slovenski in istrsko-hrvatski državni in deželni poslanci, neomahljivo stoječ na temelju svojih narodnih in državnih pravic, izjavljajo, da bodo v državnem in deželnih zborih skupno delovali, ter uporabljali vse svoje moči v to, da se odstranijo krivice, ki se godé slovenskemu in hrvatskemu narodu“.

Kmetovalca sreča in nje viri.

(Dalje.)

Ko dojde ves sprevod do palače cesarjeve, snamejo s prstene krave vse okrasje in vse vence, iz njenega trebuha pa vlačijo majhne kravice, kakor iz prstene matere; jedno izmed teh pošlje cesar vsakemu namestniku, opominjajoč ga, naj na vso moč skrbi, da bode narod marljivo obdeloval polje, naj zvesto na to pazi, da ne bode nobena njiva prazna in noben človek brez dela. Ta dan tudi cesar sam orje in seje.

Tako torej spoštujejo vladarji kmetski stan, in prav je to. Ali le pridren kmet je tega spoštovanja vreden. Glavnih lastnosti pridnega kmeta pa je petero: 1. Delavnost; 2. Štedljivost ali varčnost; 3. Lepa vzgoja otrok; 4. Domoљubje; 5. Pobožnost.

1. Nekega kmeta so obdolžili čarodejstva ali copernije, ker je bilo njega polje nenavadno rodno, in ker je leto za letom mnogo več pridelal, kakor sosed. Poklican je bil pred sodnika; ali ne, da bi se zagovarjal, pripeljal je s seboj pluge, konje, vole, hlapce, otroke in rekel, kažoč svoje žuljave roke: „To je moje čarodejstvo!“ In zares, kedor hoče blagostanja, mora pridno delati. Slednji dan se lahko sami o tem prepričate, da je delavnost posebno kmetu potrebna. Vprašajte le tega, ali onega, zakaj je prišel na nič? Zakaj v revščini sedaj živi? Zvečine slednji vam bode rekel, da je zato siromak, ker ni hotel delati, ker se ni hotel mučiti. Dolgovi so rasli, iz hleva je šel rep za repom; ni bilo gnoja, ne uprežne živine, strehe so kazale gola rebra, hiša se je jela podirati, les je bil posekan; s kratka: nekaj let je minolo in posestvo je prešlo v tuje roke. Kmet je postal gostač ali viničar. Sedaj mora vendar pridno delati; seka drva, pa ne svojih, koplje vinograd, pa ne svojega; sedaj je iz vinopivea postal žganjepivec. Na stare dni bode pa prosjačil od hiše do hiše. Otroci njegovi služijo;

nikdo jih nema rad, ker so leni, zapravljivi, razuzdani. Resnična je pesem:

Lenega čaka
Prazen bokal,
Pal'ca beraška,
Strgan rokal!

Mi pa imamo danes pred očmi čisto drugačnega kmeta. Pred petdesetimi leti priženil se je na Smolnikovo dvaindvajsetleten mladencič. Težko delo ga je čakalo; ni se ga ustrašil; kajti zanašal se je na Boga in na krepke svoje roke. Celih petdeset let je delal in se trudil od svita do mraka, zares je kruh jedel v potu svojega obraza. Zadovoljen je bil z domačo hrano, z domačo obleko in nikdar ni posedaval po krčmah. Našel je dolgove na posestvu; gozd je bil posekan, poslopje slabo, na zapuščenih njivah so bili kupi kamenja; toda ni plačal samo dolgov, temveč sezidal si je novo hišo, postavil novo gospodarsko poslopje in žago, ki mu je pogorela bila, povečal posestvo, kupil lep vinograd. In kak je dandanes njegov gozd? Na Slemenu mu ga ni jednakega. Pri tem trdem delu doživel je visoko starost, a vendar je še kot 72 leten starček čvrst in krepk.

Z delavnostjo je torej prišlo blagostanje in sreča v Smolnikovo hišo, z delavnim in treznim življenjem je dosegel gospodar tako visoko starost.

2. Vendar sama delavnost ne dela kmeta zadovoljnega in imovitega; treba je tudi štedljivosti ali varčnosti. Varčen kmet ne izda več in ne manj, kakor je potrebno. On si ne dela nepotrebnih stroškov. Varčen kmet ne odteguje živini potrebne krme, temveč stori vse, da je zdrava in lepa. Varčen kmet ima toliko hlapcev in dekel, kolikor mu jih je treba, ne več in ne manj. On skrbi za njih zdravje, kakor za svoje in jim torej daje zadosti in tečne hrane. Pri njem je vse pošteno in v redu. Nepotrebnih veselje in pojejin ne mara. Ne nosi denarja v krčmo, kajti potrebuje ga za važnejše reči. Mora plačati davke, mora preživiti družino in vzgojiti otroke; to pa stane denar. Zategadel se ne oblači drago, in ne dovoli ženi in otrokom gizdave obleke; čedno in močno, to je najlepša kmetska noša. S kratka: Štedljiv ali gospodaren kmet uživa le toliko darov božjih, kolikor jih je treba za okrepčanje telesno in za druge neogibno potrebne reči; kar mu pa ostaja, shrani za čas nesreče, za slabe letine in za uboge.

Tudi ta čednost se sveti, kakor solnce na mož, katerega petdesetletnico danes slavimo. Oh, dragi rojaki, da bi vsi Slovenci bili taki gospodarji, kako bi pač bila imovita naša domovina, kako srečni in zadovoljni bi bili naši kmetje!

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Jesen in živinoreja.

Redko katero leto je v jeseni vreme tako stalno, lepo, kakor ga imamo letošnje jeseni, zato bi bila škoda, če se kaj v kmetijstvu ne opravi, kar bi se letos lahko, ne pa more biti v drugih letih. Vsled tega se umni kmetovalec trudi, da si o času priskrbi vse, česar mu je treba za dolgo zimo. Ne mogel pa bi tudi imeti mirne vesti, ko bi mu pozneje česa izmanjkalo, kar bi si bil v lepi jeseni lahko priskrbel.

Pred vsem torej skrbi, da spravi s polja in iz lesa vse o pravem času pod streho ter si vse tudi tako lepo okovari, da mu pozneje, slabše vreme več ne škoduje. Tudi za gospodinje je ta čas vgoden in naj si z vrta in na vrtu svojem opravi delo, ki je ondi potrebno. Da ima tudi v zimi kako zelenjad za prikuho, za to je sedaj najlepši čas skrbeti ter klet za sočivje, zelje itd. opravi naj si v lepi red.

Živinorejca čaka pa tudi v tem času delo ter ga naj nikakor ne zamudi, ako se hoče ovarovati škode. Sedaj se mu še pase živina in to je prav na dve strani, iz ene zato, ker si prihrani krme, iz druge pa zato, ker si živinče, izlasti mlado, kaj lepo vkrepi ude in se tako pripravlja na dolgo zimo, ko ga ne bode več mogoče, v toliki meri, kolikor sedaj, izpuščati iz hleva, na prostó. Na eno pa v tem naj nikakor ne zabi, na to, da je rosa ob jutrih in večerih že precej ostrá ter ne stori živini dobro. Zato je naj ne izpušča prerano na pašo pa je tudi naj ne pušča predolgo na paši! Kedar pa je vetrovno ali megleno in sploh neprijazno vreme, tedaj kaže živino bolje le na par uric izpustiti na pašo, sicer pa naj ostane doma, v hlevu! Da pride še tudi v takem vremenu, okoli poludneva na pašo, to je prav in služi živini dobro v to, da si vtrdi ude in sploh pripravlja za čas, ko ji bode tudi v slabem vremenu iti na delo.

Najbolj pa naj gleda kmetovalec na to, da preide pri krmljenji živine od zelene krme na suho, le po malem, stopinjo za stopinjo. Sedaj v jeseni je to še bolj potrebno, kakor v spomladi, ko se prehaja od suhe krme na zeleno. Preide pa se od zelene krme na suho najbolj tako, da se začne z manjo zeleno krmo in kar se daje ji manj, to se dostavi s suho. V tem naj ne pozabi, da je suha krma seno, ne pa oves ali kako drugo zrnje ali pa detelja, pa tudi na to naj misli, da 1 del sena znese toliko, kolikor 4 ali 5 delov zelene krme. Dobro je v tem tudi to, ako se da živini v tem času soli. Ona dela na to, da se želodec in mehur prazni, nekaj, kar je v tem času sila važno pri živini.

Ako je zelena krma zmrznila, tedaj je

slaba, brez okusa ter je boljše, če se ne da živini, ako ni taka, ki se izkuha. Suha krma daje pa se dobro že prve dni oktobra ali če že več ne, vsaj tačas, ko se pusti živina na pašo in kedar se vrne iz paše, naj se ji je daje nekaj, če že ne more je biti veliko. Zadnje pa bi bilo tudi potrata lahko.

Na vsak način pa je skrbeti, da se spravi nastelj in sicer boljše več, kakor manj v tem času pod streho. Tudi pri hlevih utegne marsikje čakati delalca kako popravilo. Naj se ne zamudi ali odloži do zime, ko je že more biti prepozno za tako delo.

Sejmovi. Dne 11. oktobra v Poličanah. Dne 13. oktobra v Brezji pri Mariboru. Dne 15. oktobra v Račah. pri sv. Križi tik Slatine, pri sv. Lenartu v Mislinji, na Planini in v Imenem (za svinje). Dne 16. oktobra na Bregu v Ptuji in v Spielfeldu. Dne 17. oktobra pri sv. Emi blizu Podčetrka.

Dopisi.

Iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici. (Spomenica) V sredo, dne 1. oktobra bil je za celo našo faro izvanredni praznik, obhajal je namreč preč. g. župnik Gašpar Cenc 40-letnico duhovskega stanú. Ni se še prav daniło, ko so že grmeli topiči in razlegala se je godba po vasi, naznanjajoč približajočo se slovesnost. Čez noč postavili so naši fantje gospodu jubilanu na čast kaj lep slavolok. Cerkev je bila od znotraj in zunaj dostojno okinčana, celo vas si videl v praznji obleki, kakor jo vidiš le o največjih svečanostih. Zjutraj ob 1/2 9. uri zbrali so se v domači šoli občinski zastopi vseh občin naše fare, krajni šolski svet, cerkveni ključarji, premnogo občinstva, vsa šolska mladina z učiteljstvom ter so se podali v slovesni procesiji z mnogimi sosednimi duhovniki najpoprej v farovž gospodu župniku čestitat. Dve belo oblečeni deklici ste s primernimi nagovori poklonili gospodu jubilanu prelep cvetlični venec z napisom dneva prve sv. maše v Ločah, dne 11. avgusta 1850 in slavnosti 40-letnice v Črešnjevcu dne 1. oktobra 1890. Nekateré druge deklice in dečki poklonili so lepe šopke in z dostojnimi nagovori čestitali gospodu župniku na tej redki slavnosti. Potem so se podali vsi skupaj k slovesni službi božji, ki jo je opravljal č. g. župnik z mnogobrojno asistencijo. G. dekan iz Slov. Bistrice je v pridigi z ginljivo besedo opisal zasluge g. župnika in razložil namen te slovesnosti, opominjaje zbrano ljudstvo k spoštovanju do duhovščine sploh, posebno pa do domačega župnika. Cerkev je bila natlačena, kakor je ne vidiš nikoli ob nedeljah; cela fara hotela je pokazati visoko spoštovanje, ljubezen in udanost do ljubljenege duhovnega

pastirja. Pri muzikalični službi božji prepevala se je pod vodstvom domačega g. nadučitelja posebna, na ta namen zložena pesem. Gotovo bode ta slovesnost ostala celi fari pa tudi gospodu jubilantu v prijetnem spominu; saj mu je živ dokaz, kako ljubi in spoštuje cela fara velezaslužnega, dolgoletnega svojega dušnega pastirja.

Iz Ptuja. (Prošnja.) Veselo je čitati o napredku „dijaške kuhinje“ v Mariboru in Celji; a nekaka tuga se loti človeka, ko vidi, da se od slovenske strani prezira in celo zatiruje enaki podporni zavod za slovenske dijake v Ptuju. Mi Ptujski Slovenci dobro vemo, kaj je temu povod, je nekoliko opravičen, — toda kaj hočemo! Dokler ne dobimo ravnatelja na tukajšnjo gimnazijo, ki se ne bode vtikal po nepotrebem v nam Slovincem sovražno politiko, moramo pač računati s sedanjimi faktorji, a gimnazije same zaradi ravnatelja sovražiti in tukajšnjim slovenskim dijakom podpore pritrgovati ne kaže! Če pomislimo, da ste gimnaziji v Mariboru in Celji itak prenapolnjeni in da mnogo starišev svoje otroke vendar zaradi manjših stroškov rajši „v najbližje“ mesto pošilja, pač ne kaže strastno pisati in govoriti proti obstanku gimnazije Ptujске. Zavode — posebno srednje šole, — ki nam jih je država ali dežela dovolila, moramo ohraniti; če zgubimo enkrat ta ali oni zavod, ga zgubimo najbrž za vselej; zaradi ravnatelja — krutega Nemca — ki je pa sicer v šoli slovenskim dijakom pravičen — zavod zatreti hoteti ali mu pomoč odreči, ni na pravem mestu! Letošnje šolsko leto 1890/91 podpira zopet naša dijaška kuhinja 18—20 slovenskih dijakov vsak dan; mi Ptujski Slovenci ne moremo lahko sami te kuhinje vzdrževati; fantje, koji se podpirajo, so večidel iz Ptujškega, Ormoškega in Ljutomerskega okraja. Vodstvo omenjene dijaške kuhinje se toraj posebno do imenovanih slavnih okrajnih zastopov, kakor tudi do posameznih p. n. premožnejših Slovencev v teh okrajih obrača s ponižno prošnjo, da naj ne pozabijo tudi „dijaške kuhinje“ v Ptuju. Fanteki, ki ste nam jih v šolo poslali, so Vaši, naj bode tudi podpora njim skupna, — Vaša in naša!

Vodstvo „dijaške kuhinje“ v Ptuju.

Iz Ormoža. (Veselica.) Predzadnjo nedeljo priredila je Ormoška „Čitalnica“ svojo jesensko veselico, ki se je bila, kakor še vselej, precej dobro obnesla. Vspored je bil mnogovrsten. Menjavalo je petje mešanih in moških zborov z izvrstnim sviranjem Ptujске godbe, čemur je v drugem delu sledil prav mičen ples. Gdč. pevkinja in gg. pevci so pod izbornim vodstvom g. Frana Vabič-a vrlo dobro izvršili dane si uloge. Obisk je bil dovoljen. Odlikovali so se nekateri gosti iz Ivanca, iz Ptuja, iz Središča in iz bližine Ormoške. Marsikateremu se

pri tej priložnosti vsiljuje prepričanje, da bode za naprej slav. čitalnice odbor moral skrbeti za gostejše zabave in podučne večere, ko so baš ti sedaj v Ormoži zelo potrebni. Sloga naj bo naša mati, naj nas ona vse pobrati.

Fiškuš I.

Iz Šmarija pri Jelšah. (Raznoterosti.) Pretekli sejem se je tukaj še precej dobro obnesel. Bilo je kupcev precej, če prav je bil ravno tisti dan tudi v Rogatcu sejem. Čudno je bilo na spodnjo stran po cesti iti. Krčmarji so vreščali za vsakim človekom, kateri je mimo šel, ne viliko drugače, kakor žival. Kaj tacega dozdej tam ni bilo. Zdaj pa je nova krčma, katera se je res brez vse potrebe ne odprla in tamošnji novi krčmar si je nekega nemškega Cirila od sv. Jerneja dobil, da je za ljudmi upil. Drugi oštirji pa tudi niso hoteli za tem novincem zaostajati in so torej tudi vreščali na mimogredoče, da so jih lahko ušesa bolela. Da imajo Nemci tudi svojega Cirila, čeravno ne svetega, kakor mi Slovenci, bi nihče ne verjel. Ali kaj takega je le mogoče si vzgojiti v našem sosednjem Konjiškem okraju. Ko so lovci dali svojega sina za Cirila krstiti, gotovo niso mislili, da bo njih sin učenec nemškega apostolstva. Pač niso bili dobro preračunili, ko so ga bili dali v Loče v šolo. Tam imajo učitelje, ki so že davno železni križ zaslužili zaradi zaslug na korist nemškega rajha, pa Bismarkovci so bili pozabili na nj. Vsakega narodnjaka srce boli, ko sliši okoli Loč na paši peti nedolžne otročiče: „O du mein Vaterland“, kakor da bi Prusija bila njih očetnjava. Ali kakor nam je znano, so tudi v Ločah še Slovenci, če se ravno trudijo jih ponemčiti. Da imajo pod takimi okoliščinami pri sv. Jerneju nemškega Cirila, je torej že mogoče. To pa se nam čudno zdi, da hodi sem v Šmarije nad ljudi upit. Kje pa da bojo ti Nemci Metoda vzeli, nam še ni znano. Dvojico bo že moral stari Drežmann skup spraviti, saj še ima eno hčer neoženjeno. Lahko, da se še znajde kje kak nemški Metod. Sedlarjeva oštarija bo pač mogla po takem iti spat, saj bi bilo pa tudi za sedlarja veliko bolje, ko bi se samo rokodelstva hotel držati, drugači bo tako vse pozabil. Zdaj že za table ne bo znal več maže narediti, proti temu, ko je kedaj znal prav fina lakirarska dela. Še ne pred dolgim časom se mu je poslala od trške občine pokvečena tabla, da jo na novo prebarva in napiše. Tabla je bila poprej naprej slovensko in od spodej nemško napisana. Ta siromak se pa še spozabi, pa naredi potem, ko jo je spet pobarval, ravno tako, kakor je poprej bila, samo, nekoliko preveč umazano. No, to je bila voda na mlin trškega občinskega predstojnika, narodnjaka (!) prve vrste, češ: sedlar ne zna nič delati, to je prevmazano delo. Hitro naroči pri slikarji nove table, pa take, da so naprej

nemško napisane, potem še le slovensko. Veste, ta gospod tudi misli, kakor sploh pragermani: da se je nemški Bog v nebesa peljal, slovenski pa peš šel. Za tega del bi moralo zmirom biti nemško naprej ali ka-li?

Iz Ptujja. (Pevsko društvo.) Velece-njenim odbornikom, poverjenikom in vsem pri-jateljem „Slov. pevskega društva“ v Ptujju, vzla-sti pa slavnim komponistom naznanja se tem potom vzpored prihodnje redne odborove seje dne 9. novembra t. l. ob 2. uri popoldne v „Narodnem domu“ na Ptujju z uljudno prošnjo, naj počasté, posebno vnanji odborniki, sejo radi predmeta, ki bode na dnevnem redu osobno, ali pa naj razodenejo svoja mnenja, želje in nasvete o tej stvari vsaj do 2. novembra t. l. predsedništvu pismeno. Vsak nasvet nam bode ljub, posebno pa nasveti naših prijateljev in veščakov o točki 3. in 4. — Vzpored: 1. Za-pisnik seje z dne 15. sept. t. l. 2. Dopisi. 3. Določi se kraj in 4. določijo se pesmi prihod-njemu koncertu. 5. Razni nasveti in slučajnosti.

Predsednik: Jurtela.

Iz Šaleške doline. (Nemčurstvo in prazniki.) Slišali smo pripovedovati, da se je bojda v Celji pri neki novi palači tudi ob nedeljah delalo. Ako je to istina, potem je to pomeljivo za Celje, ter se vidi, kako pravi duh krščanstva gine. Ali da se že kaj tacega na deželi med kmeti nahaja, to je žalostno in pohujšljivo! Pretečeno poletje je znani Celjski lesni trgovec g. Negri na svojem posestvu v okolici Soštanj, svoj tako imenovani „marof“ popravljal. Ne vemo pa, kako je to, da se je tukaj tudi ob nedeljah delalo. Ker je bilo večidel ugodno poletje, mislimo, da ni bila taka sila. Ko so ljudje v cerkev in iz cerkve hodili, ter slišali zidarje z opeko ropotati, so z gla-vami skimovali, rekoč: Kam smo vendar prišli, da se že nedelje pri nas več ne praznujejo, tega še dozdam pri nas nismo videli. Ljudstvo si je to po svojem tako-le tolmačilo: Nemčur-stvo in brezbožnost si mnogokrat roke poda-jete! Ali nimamo postav o posvečevanju nedelj? Delavci so bili večidel tujci, le nekaj je bilo domačih, ki so se dali pregovoriti, za nekoliko bornih krajcarjev nedeljo skruniti. Ni se toraj čuditi, ako nas Bog tepe, ker se njegove in cerkvene zapovedi zametujejo.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Veliko gospôde, ki je imela posla pri vzprejemu nemškega cesarja, je prejelo od njega višje odlikovanje. Ker pa grof Taaffe ni bil v vrsti odlikovancev, zato so nemški listi kaj veseli, češ, da nemški cesar ne odobrava njegove vlade. Ne vemo sicer, kaj je na tem resnice, toda če je to resnica, potem zasluži grof Taaffe še le tem več hvale od nas,

od avstrijskih prebivalcev. — Na Dunaji je voljen tudi kaplan Schnabl za poslanca v dež. zbor, vsled tega pa je veliko nevolje pri nemških liberalcih in pa judih; po takem že tedaj tudi na Dunaji ne velja več liberalizem! — Štajarska deželna razstava je pri kraji in sedaj hodi še le za to, kdo da jo naj plača. Na srečo liberalne gospôde, ki jo je imela v rokah, pa neki ne bode veliko primanjkljaja. — Mestni zastop v Judenburgu je daroval 100 goldinarjev družbi „Südmark“. Da se jim le hoče! — Nemškutarji v Pliberku na Koroškem so zadnje nedeljo tako divjali, da tamošnja podružnica sv. Cirila in Metoda ni imela svoje slavnosti na čast cesarjevega godú v mestu, ampak v sosednjem Šmihelji. To je nemška olika ali ka-li! — Dež. glavar kor. dež. zbora je postal zopet dr. Erwein in pravi, da mož ni rad vzprejel te časti, ali mi menimo, da mu ni bila pri tem prava resnica. — V Ljubljani še biva nekaj nemčurjev in ti kaj radi naznanjajo v nemških listih vsako stvarico, ki jim služi v osramotenje slov. ljudstva. Žal pa dene zato rodoljuba, ako nastane med slov. prebivalci kaka razprtija, kajti oni so hitri k redu, da jo raznesó po svetu na škodo slov. stvari. — Učiteljsko društvo v Novemestnem okraji izda neki svoje lastno glasilo, „Dolenjski učitelj“; nam pa se ne zdi, da ga je taka potreba, saj sta že dva slov. lista navlaš za učiteljstvo. — Slov. dekliška šola, katero vzdržuje v Gorici društvo „Sloga“, napreduje z vsakim letom lepše in kaže, da je je v tem mestu treba. — Trgovci v Trstu, ki imajo v novem času slov. napise, so si večkrat v strahu, da jim jih laška drhal pomaže. V novem času pa je bilo že taci nekaj kaznovanih in bodo torej brž poslej slov. napisi na miru. — V Zagrebu je umrl dež. poslanec, J. Miškatović, mož, ki je bil sebi in hrv. ljudstvu zadnja leta le na nesrečo ter v slepi službi madjarske vlade. — V Aradu, mestu na Ogerskem, so te dni razkrili spomenik tistim madjarskim rogoviležem, ki jih je leta 1848 c. kr. armada vstrelila ali potegnila na vešala. Čudno, da dobé taki ljudje spomenik! — V drž. zboru v Budapešti ima grof Szápáry in njegova vlada veliko večino poslancev za-se, vendar pa je v njem nekaj tudi taci, ki ji sedanja vlada ni po volji. Drž. proračun za leto 1891 nima več primanjkljaja in to je velika zasluga sedanje vlade, posebno ministra za drž. finance. Če ostane le tudi resnica!

Vunanje države. Kardinal Rimske cerkve, dr. Hergenröther, sloviti nemški zgodovinar, je umrl v 66. letu svoje dobe. — Kaže se, da je italijanski vladi sedaj resnica s tem, da zatre iredentovska društva, pač najbolj zato, ker so ji nevarna tudi v domačih zadevah. — Neka stranka francoskih framaso-

nov gleda težko samostane in dela z vso silo na to, da jih odpravi; sedanji vladi pa ni to prav po volji, ker se boji, da jih ljudstvo samo vzame v svoje varstvo in še potem manj mara za republiko. — Luksenburški kralj Viljelm III. je nevarno zbolel in ker je že visoko v letih, ni veliko upanja, da bi ozdravel. Naslednik bi mu bil pa Nasovski vojvoda Adolf. — Anglijski prestolonaslednik princ Albert Wales, biva te dni v Avstriji in sploh kaže veliko prijeteljstvo do naše države. — V Koburgu, nemški državici, so se ustavili rezervisti vojaškemu povelju ter so naznanili, da so „socijalisti“ in torej zoper stalno vojsko. To jim pač ne bode nič odvzelo — kazni, ki jih čaka. — Vojni minister Nemčije general du Verdy je odstopil in na njegovo mesto je prišel general Kaltborn-Strahau in to menimo, da ne iz političnih uzrokov. — Ruska straža na mejah Avstrije in Nemčije se je pomnožila in sicer dobi 3 polke konjice. Čemu je kje treba tega pomnoženja! — Vse kaže, da je Milanu Obrenoviću, kedaj kralju velike Srbije, žal, da je odložil kraljevo krono. Sedaj biva v Srbiji in terja, naj mu vlada izroči najvišje poveljništvo čez armado; vlada pa neki ni pri volji. — General Werndt paša, najstareši Nемец v turski vojski, je umrl v 79. letu svoje dobe. V turski vojni še je več nemških častnikov. — Da se poroči ruski carevič z grško princesinjo, to pravijo, da ni resnica. Pri grški vladi bi pa to radi imeli. — V Afriki še določujeta Italija in Anglija meje pri svojih tamošnjih naselbinah, ni pa se bati, da nastane za voljo tega prepir med njima. — Med državo Dahomey in francosko vlado se je mir sklenil in kakor se trdi, za obe državi na korist. — V Ameriki so skorej vse države stopile v neko zvezo gledé colnine in kakor se kaže, v Ameriko ne bomo poslej veliko prodali iz Evrope, pač pa bomo dobili od ondot blaga več, kakor nam bode ljubo. Amerikanci so namreč vzvišali colnino na vse blago, ki pride iz Evrope, na tisto pa, ki se izpelje v Evropo, so ga znižali za več odstotkov. Po vrhu pa se še plača colnina samo v zlatu.

Za poduk in kratek čas.

Iz Slovenije do Adrije.

(Potopisna črtica.)

(Dalje.)

Kakor hitro se je ta prigodek po mestu razglasil, privre ljudstvo od vseh krajev k samostanu z željo, svetnika videti ter se mu pokloniti. Hitel je tje tudi nadvladika Lovre Perijander I. (1247—1287) z bogoljubnimi svečeniki ter je ogledavši relikvije (t. j. telo) in prečitavši njih istinost dokazajoči list jel izpraševati redov-

nike o načinu, kako je sv. telo k njim došlo, upravitelje pa o tem, kar so v sanjah videli. „Pošto mudro i velikom pomnjom razvidi i razabere sve, što je tribovalo, da ne bude u čem privare“ vzdignil je od tam sv. telo ter ga v velečastvenem sprevodu prenesel v mesto, kjer so je položili v cipresovo in to v marmorno krsto in potem postavili v cerkvo S. Marije s pridevkom „Tečje“ in sicer l. 1280. V tej marmornej krsti, ki je služila za „mizo“ glavnemu oltarju sv. Marije, ostalo je sv. truplo sto let, sedaj pa je ta krsta za „mizo“ oltarju sv. Križa v cerkvi sv. Simeona, kar že vemo. L. 1386 so namreč vzeli cipresovo krsto iz marmorne ter so jo dali v od kraljice Elizabete darovano srebrno, katero smo si že ogledali bili. Tako ostalo je do l. 1570, ko so se Benečani, lastniki Zadra, zapletli s Turki v vojsko so radi vojnih priprav in zgradeb desno krilo te cerkve odstranili. Tedaj se je preneslo sv. truplo v kapelico sv. Roka v isti cerkvi na levi strani in so položili telo zopet v marmorno krsto, srebrno pa so izročili „benediktinkam“ v varstvo iz strahú pred sovražnikom. Med tem začeli so Zadrani na svoje stroške graditi novo, veliko cerkvo vštric stare, z namenom jo sv. Simeonu posvetiti ter v njo sv. truplo prenesti. Ker jim je pa „novac“ pošel bil, začeli so po nasvetu Avguština Valerija, apostolskega vizitatorja leta 1579 popravljati staro cerkvo sv. Stefana (sedaj sv. Simeona). Tej dostavili so novo kapelo, presbiterij v sedanjej cerkvi sv. Simeona, kjer so napravili podlago in oltar za rakev svetnikovo.

Iz tega razvidi se, da je cerkva sv. Simeona, kakor sem že omenil, jako stara, najmanje iz edenajstega stoletja. Dogradivši to kapelo in obnovivši staro cerkvo prenesli so vanjo z veliko slovesnostjo in sijajnostjo svetnika dne 16. velikega travnja l. 1632. V dolgi, nepregledni procesiji šli so od kapelice, kjer so sv. truplo dvignili, skoz vse glavne ulice mesta do cerkve sv. Stefana. Na čelu procesije bile so razne bratovščine s svojimi zastavami, za njim redovniki in redovnice, kojim so sledili mašniki iz cele Dalmacije, iz sosednih dežel in otokov, za njimi stopal je metropolit ali nadvladika v svoji škofiji opravi s svojo mnogobrojno asistencijo in sedaj so sledili vladike: Krški (Krka), Osorski, Rabski in Šibeniški v svojih opravah, noseč na krasnem nosilu, pogrnjenem z dragoceno preprogo v steklenej krsti, da je bilo vidno truplo sv. Simeona.

(Dalje prih.)

Smešnica 41. „Oče“, toži Franček, „mati so me pa s kuhljo udarili po hrbtu; tako so me, da se jim je kuhlja strla“. „Oj, oj“, tolažijo ga oče, „kako je je škoda!“

Razne stvari.

(Cesarjev god.) O godu svitlega cesarja je bila v stolni cerkvi v Mariboru velika sv. meša mil. knezoškofa v soboto, v drugih župnijah naše škofije, kjer ni c. kr. uradnij, pa potem v nedeljo.

(Cerkvena razstava.) V soboto, dne 4. oktobra so mil. knezoškof v župnijskem dvoru v Mariboru, torej o godu Nj. veličanstva, slovesno odprli razstavo cerkvene obleke, katero je priredilo „društvo vednega češčenja presv. Rešnj. telesa“ naše škofije. Razstava je bila cele 4 dni odprta in je bilo, kakor se sliši, obilo obiskovalcev, še več pa obiskovalk iz mesta, pa tudi z dežele.

(Zahvala.) Gosp. magister Feliks Ferk, že od let znani in radodarni prijatelj učeče se mladine, je zopet dne 7. oktobra 50 gld. za dijaško kuhinjo v Mariboru milostno daroval. Bog mu povrni!

(Sodnijstvo.) Pri c. kr. okrožni sodnji v Celji opravlja posle predsednika g. L. Jordan, dež. sodnije svetovalec v Celji. Kdo pa da utegne biti naslednik pok. Heinricherja, o tem se ne zna doslej še ničesar in mi želimo samo eno: naj bode mož pravice, torej tak, ki ima tudi pri slov. ljudstvu zaupanje.

(Ok r. zastop.) V okr. zastopu Rogaškem je g. c. kr. notar, dr. Ad. Mravlak, načelnik in namestnik g. K. Ferschnig, trgovec v Rogateci. Nam se zdi čudno, da pozna g. c. kr. notar, dr. Mravlak, ki še ni dobro pol leta v okrajih, že tako dobro njegove razmere, da je prav on najboljši za mesto načelnika. Če je to, potem pa le klobuk raz glavo pred njim!

(Blagoslovljenje.) Pri sv. Petru v Radgoni so letos povečevali župnijsko cerkev ter so sedaj blizu že dovršilo delo. Zato bode v nedeljo, dne 19. oktobra slovesno blagoslovljenje cerkve in v dnevih 16.—22. novembra bodo potem č. oo. misijonarji iz Celja obhajali duhovne vaje.

(Preselitev.) Iz Brežic preseli se g. dr. J. Bizjak kot odvetnik v Radovljico na Kranjskem.

(Ljudska šola.) V Doliči so volili predzadnjo nedeljo g. Janeza Vivoda, gostilničarja v Doliču, za načelnika v krajnem šolskem svetu ter je le-ta, da-si ima veliko posla, iz ljubezni do šole vzprejel izvolitev.

(Na železnici) je povozil vlak blizu Sevnice v noči 29. septembra vojaškega novince ter mu je obe nogi odtrgalo. Doma je nesrečnež na Planini. — V Celji pa je bil isti dan padel delavec P. Heumesser iznad poslopja c. kr. okrož. sodišča ter si je zdrobil glavo.

(Trgatev.) Po okoli Ormoža ležečih vinogradih se prične s trgatvijo prihodnji teden in bo šlo letos to delo urno od rok, ker je pri-

delek pičel, ali kapljica bo izvrstna, posebno kjer se je škropilo, tam je še vse listje zeleno, dočim je v nasprotnih že skoraj vse suho. Akoravno je letos komaj v septembru se prikazala peronospora, bode vendar-le nekaj razloček med vinom iz škropljenih in neškropljenih goric.

(Posojilo.) Štaj. dež. odbor je privolil, da sme okrajni zastop Gornje Radgone vzeti 20.000 gld. posojila ter jih dati za novo železnico Radgona-Ljutomer.

(Požar.) V sredo, dne 1. oktobra se je vžgalo v Litmerku, nad Ormožem, nagornjaku Jožefu Žinko in je razven svinjskih hlevov vse pogorelo. Nesrečnež ni bil zavarovan. V ponedeljek, dne 6. t. m. pa je v Arlici na Pohorji zgorelo 5 poslopij Grizoldovih in se ve, da je veliko škode.

(Za dij. kuhinjo) v Mariboru sta darovala č. g. Jakob Canjkar, župnik in č. g. Fr. Munda, kaplan v Ormoži, prvi 3, zadnji pa 2 fl.

(Germanstvo.) V petek, t. j. jutri ima društvo „zveza Germanov“ izlet iz Maribora na Pragersko. Svet se vpraša, kaj da ta zveza kje išče na Pragerskem. Ali more biti misli ta, da so tam nekdanji germani kak zaklad pokopali?

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Ant. Medved, kaplan v Šoštanji, pride v zavod dell' Anima v Rimu. Č. g. Martin Škerbec, 1. kaplan pri sv. Križi tik Slatine, pride na enako mesto v Laški trg in od ondot gre č. g. M. Štabuc za 1. kaplana v Šmarje, k sv. Križu pri Slatini pride pa č. g. Fr. Cerjak, kaplan v Pišecah.

Loterijne številke:

Trst 4. oktobra 1890:	60, 10, 26, 82, 12
Lince „ „	85, 47, 87, 45, 56

Posestvo na prodaj.

V Savinjski dolini: hiša masivno zidana s 6 sobami, veža in kuhinja, dve obokani kleti, dva vrta s hmeljem in sadjem, žitnica s kletjo, gospodarsko poslopje za 10 glav živine popolnoma v dobrem stanu, svinjaki s 4 predali, dva kozolca z 12 okni in z 12 oralom izvrstnega zemljišča, se proda po najnižji ceni zaradi starosti in bolehnosti za 4400 gld.

Več se izvé pri lastniku Jožefu Janežiču v Gomilski. 1-2

Lepa jabolčna drevesa

4—5 let stara najboljših vrst, priporoča več tisoč po nizki ceni **Jože Janežič na Bizeljskem pri Brežicah.** 4-25

Glasovir se proda pod ceno zaradi pomanjkanja prostora; več se izvé pri g. Fr. Krašovic, zlatarju v Celji.

Na prodaj!

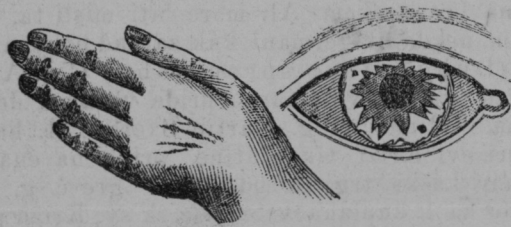
Novozidan hram pri Mariji D. v Brezji na okrajni cesti s 3 hišami, 2 kuhinjama, 2 kletmi, blizu 4 oralov njive, lesa in travnika pri lastniku J. W. Več se izvé v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. 1-3

Obstoji od leta 1876.

Jožef Kregar, mizar

25 Gosposke ulice v Mariboru Gosposke ulice 25
priporoča p. n. plemstvu in visoki gospodi
veliko zalogo pohištva lastnega pridelovanja za spalnice, obednice in salone
po najnižji ceni, pri solidni postrežbi.

Na zahtevanje napravim tudi pohištvo po načrtu in za vsaki stan. 2-14
Ceniki in nariski po zahtevanju brezplačno in franko.

Diagnosa iz oči in nohtov.

Dr. Tarczy ordinira v Cankovi pri Radgoni v Vogler-jevi gostilni vsaki drugi ponedeljek in ozdravi homeopatično vse kronične bolezni brez diete, treba le, da se bolnik vzdržuje nekaterih jedil med časom, kateri je potreben za ozdravljenje. 1-3

pripravljena od lekarja PICCOLI-ja v Ljubljani, je uplívno zdravilo, ki krepcá želodec, mehčá, čisti, odpravlja zlato žilo in odganja gliste.

Sestavljena je iz zdravilnih, v rastlinstvo spadajočih snovij ter ni nikako drastično učinkujoče, marveč lahko, delovanje organov ureja, katero zdravilo, katero organizmu kar nič ne škoduje, če se prav delj časa rabi.

Esenco za želodec pošilja izdelovatelj proti poštnemu povzetju v škatljah po 12 stekleničic za gl. 1·36; po 24 za gl. 2·60; po 36 za gl. 3·84; po 44 za gl. 4·26; po 55 za gl. 5·26; po 110 za gl. 10·30; po 550 za 50 gl.

V steklenicah po 15 kr. prodaja se skoro v vseh tu- in inozemskih lekarnah. 1-15

Nove sode (pučela)

s 3 hektolitri proda po ceni

Feliks Schmidl,

3-3

sodarski mojster v Mariboru.

Dr. Rosa-jev zdravilni balzam

je več, kakor 30 let znano, prebavljanje, tek in odhod vetrov pospešujoče brez bolečin delujoče

domače zdravilo

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Vsi deli zavitka imajo natisnjeno zakonito zavarovano varstveno znamko.

Zaloge blizo v vseh lekarnah Avstrijsko-Ogerskega.

Tukaj se tudi dobi

Praško domače mazilo

pospešuje očiščenje in zacelenje ran na izvrsten način ter potolaži bolečine.

V škatljah à 35 kr. in 25 kr. po pošti 6 kr. več.

Vsi deli zavitka imajo pritisnjeno zakonito zavarovano varstveno znamko.

Glavna zaloga

B. Fragner v Pragi

št. 203-204, Kleinseite, lekarna pri „črnemu orlu“.

Zdravila razpošiljajo se vsaki dan.

17-26

Specerijsko blago

najboljše kakovosti

prodaja po najnižjih cenah

Milan Hočevar

v Celji

12-12

Graške ulice št. 3.